

KLAGANDE

1. Jaktkritikerna, 802441-4370

[Redacted]

2. [Redacted]

[Redacted]

MOTPART

Länsstyrelsen i Stockholms län
Box 22067
104 22 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut den 20 december 2018,
dnr 218-53006-18

SAKEN

Licensjakt efter lodjur enligt jaktförordningen (1987: 905)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar [Redacted] överklagande.

Förvaltningsrätten avvisar Jaktkritikernas yrkanden om att ålägga länsstyrelsen vidta åtgärder.

Förvaltningsrätten avslår överklagandet i övrigt.

BAKGRUND

Länsstyrelsen i Stockholms län har beslutat om licensjakt efter högst tre (3) lodjur i Stockholms län 2019. I beslutet anges att jakten får bedrivas under tiden 1 mars till och med den 31 mars 2019, eller till dess att jakten avlyses. Skälen för beslutet framgår av bilaga 1.

PARTERNAS INSTÄLLNING

Vad [REDACTED] anför

[REDACTED] överklagar beslutet och yrkar att det ska upphävas. Han anför i huvudsak följande. Den beslutade jakten är inte förenlig med art- och habitatdirektivet. Jakt efter lodjur får endast ske mycket restriktivt och några skäl för att medge jakt har inte framkommit i beslutet. Jakt innebär att djuren åsamkas lidande och djurplågeri är ett brott enligt brottsbalken. Han har talerätt för att han är kommunmedlem i Nacka och dessutom är den svenska faunan och därmed lodjuren ett allmänt intresse som angår honom.

Vad Jaktkritikerna anför

Jaktkritikerna överklagar beslutet och yrkar:

- att beslutet ska upphävas
- att all hundanvändning för att förfölja och jaga lodjur ska förbjudas, särskild de plott- och stövartyper som införts i Sverige under 2000 talet.
- att veterinär och djurvälståndsexpertis ska utfärda ett yttrande om hundjakt efter just lodjur utifrån en särskild bedömning av den nya typen av s.k. plotthund.
- att länsstyrelsen i detalj ska beskriva hur 27 § jaktlagen ska tolkas vad gäller de nya jakthundstyperna och hur 5 § i djurskyddslagen ska tolkas om överansträngning av djur avseende lodjur.

- att spårning med motorfordon inte ska tillåtas och att det ska vara förbjudet att söka efter lodjursspår med hjälp av motorfordon före den 1 mars samt att medföra vapen vid sökning från motorfordon.

Jaktkritikerna anför i huvudsak följande. Jakten är inte förenlig med förbudet att fånga och döda lodjur och störa dem under deras parnings- och uppfödningstid. Jakttiden sammanfaller med lodjurens brunstperiod och en period då lodjursungarna fortfarande är beroende av föräldradjuren. Inom EU kommissionen pågår en översyn över hur Sverige förhållit sig till art- och habitatdirektivet. Det förslag som EU kommissionen lagt fram är ett försök att förmå Sverige att följa intentionerna i art- och habitatdirektivet. EU kommissionen har ändrat sina riktlinjer för statligt stöd inom jordbrukssektorn som gör det möjligt för medlemsstaterna att bevilja full ersättning till jordbrukare för skador som är orsakade av fridlysta djur. Ändringarna möjliggör ersättning till exempelvis uppförande av elstängsel eller förvärv av boskapsvaktande hundar. Även ersättning för indirekta kostnader medges såsom veterinärkostnader om djuret blivit utsatt för rovdjursangrepp. Genom förbättrade och generösare ersättningsregler finns det alltså annan lämplig lösning. Länsstyrelsen kan redan nu uppmärksamma granskningen av artskyddet genom att detta år utesluta jakt på en så känslig art som lodjur.

Undantaget från det strikta skyddssystemet för lodjur kan inte tillämpas genom licensjakt eftersom upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus i dess naturliga utbredningsområde inte är tydligt belagt. Forskning visar att lodjuren behöver vara närmare 3 000 för att uppnå gynnsam bevarandestatus eftersom utbytet mellan den Svenska och den östra populationen är minimal. Den svenska lodjursstammen innehåller en låg grad av genetisk variation. Genom årliga beslut om licensjakt ligger lodjurspopulationen på gränsen till miniminivån för gynnsam bevarandestatus. Länsstyrelsen har angett i sitt beslut att det skett en ökning med en familjegrupp avseende lodjurens

population vid en jämförelse med tidigare år. Uppgifterna är felaktiga och lodjurspopulationen har minskat med en familjegrupp under samma period. Det är i Norge det skett en ökning av familjegrupp av lodjur. Den illegala jakten är inte inräknad i det svenska lodjursbeståndet och beräknas uppgå till närmare 15 procent. Då finns inte utrymme för licensjakt. Länsstyrelsen har inte i beslutet klarlagt att det inte finns annan lämplig lösning. De senaste tio åren har 26 hundar dödats av lodjur medan 155 hundar skjutits av jägarna själva under jakt vid samma period. År 2011 fanns 225 449 får i mellersta Sverige varav endast 85 angreps av lodjur.

Länsstyrelsen har inte funnit skäl att ompröva beslutet.

RÄTTSLIG REGLERING

Bestämmelser

Av 23 c § jaktförordningen framgår att förutsättningen för att licensjakt efter bl.a. lodjur ska kunna tillåtas, är att det inte finns någon annan lämplig lösning och att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom vara lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning samt ske selektivt och under strängt kontrollerade former. Bestämmelsen i 23 c § jaktförordningen ska tolkas mot bakgrund av motsvarande bestämmelser i rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet).

EU-domstolen har i en dom den 14 juni 2007 i mål C-342/05 (Europeiska kommissionen mot Finland) uttalat att undantagsbestämmelserna i artikel 16.1 i direktivet ska tolkas restriktivt och att den myndighet som fattat beslutet har bevisbördan för att nödvändiga förutsättningar föreligger för varje undantag. Medlemsstaterna ska säkerställa att varje åtgärd som påverkar

skyddade arter endast tillåts genom beslut som är noggrant och tillräckligt motiverade och som hänvisar till de skäl, villkor och krav som anges i artikel 16.1 i direktivet.

Av den allmänt tillämpliga proportionalitetsprincipen, som också slagits fast av EU-domstolen inom artskyddsområdet (se dom i mål C-76/08, Europeiska kommissionen mot Malta), följer att det undantag från skyddssystemet som en medlemsstat har för avsikt att göra, ska stå i proportion till de behov som motiverar undantaget.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Talerätt för enskild

Länsstyrelsens beslut gäller licensjakt efter lodjur enligt jaktförordningen. Varken jaktlagen (1987: 259) eller jaktförordningen innehåller några bestämmelser om vem som kan överklaga länsstyrelsens beslut. I sådant fall gäller de allmänna reglerna i 41- 42 §§ förvaltningslagen (2017: 900) av vilka framgår att ett beslut får överklagas om beslutet kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt. Ett beslut får överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom eller henne emot.

██████████ har överklagat länsstyrelsens beslut. Någon allmän klagorätt för var och en som är missnöjd med ett beslut erkänns inte av den svenska rättsordningen. En förutsättning för att annan än den som har varit part hos beslutsmyndigheten ska ha talerätt är att klaganden kan åberopa ett intresse som det är möjligt att beakta vid sakens prövning (jfr HFD 2012 ref. 24).

Förvaltningsrätten konstaterar att det inte har framkommit att det överklagade beslutet påverkar ██████████ rättsställning eller berör ett intresse som erkänts av rättsordningen i den mening att hans intresse är ett sådant

som kan beaktas vid sakens prövning. Inte heller i övrigt har framkommit något som visar att [REDACTED] är berörd av länsstyrelsens beslut på ett sådant sätt att han har rätt att överklaga beslutet. [REDACTED] överklagande ska därför avvisas.

Krav på åtgärder från länsstyrelsen

Jaktkritikerna har yrkat att veterinär och djurvälståndsexpertis ska utfärda ett yttrande om hundjakt efter just lodjur utifrån en särskild bedömning av den nya typen av plotthund. Att länsstyrelsen ska i detalj beskriva hur 27 § jaktlagen ska tolkas vad gäller de nya jakthundstyperna och hur 5 § i djurskyddslagen ska tolkas om överansträngning av djur avseende lodjur. Eftersom de yrkanden Jaktkritikerna framställt enligt ovan inte tagits upp i länsstyrelsens beslut kan dessa frågor inte prövas av förvaltningsrätten inom ramen för detta mål. Jaktkritikernas yrkanden om krav på utfärdande av yttrandet samt åtgärder från länsstyrelsen ska därför avvisas.

Förutsättningar för licensjakt efter lodjur

Enligt bilaga 4 till art- och habitatdirektivet omfattas lodjur av det strikta skyddssystem som följer av direktivet. Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) har i rättsfallet HFD 2016 ref 89 funnit att det är möjligt att tillåta jakt med stöd av undantagsregeln i 16.1 e i art- och habitatdirektivet. Mot den bakgrunden finner förvaltningsrätten att det är möjligt att besluta om licensjakt även på lodjur, om förutsättningarna i övrigt är uppfyllda.

Syftet med den beslutade jakten och annan lämplig lösning

Till skillnad från när det är frågan om skyddsjakt så finns det varken i 23 c § jaktförordningen eller artikel 16.1 e i art- och habitatdirektivet något särskilt syfte angivet som ska vara uppfyllt för att ett beslut om licensjakt ska kunna meddelas. För att det ska vara möjligt att göra en bedömning av om det finns någon annan lämplig lösning eller om undantaget från skydd mot jakt är proportionerligt måste det emellertid finnas ett syfte med licensjakten.

Vid prövningen av undantag från det strikta skyddssystemet får det anses ligga inom en överprövande domstols kompetens att göra en prövning av om det syfte som beslutsmyndigheten har angett är acceptabelt i sig (se HFD 2016 ref. 89 och Kammarrätten i Stockholms dom den 14 november 2014 i mål nr 3273-13).

Förvaltningsrätten tar därmed ställning till om de syften som länsstyrelsen har angett i sitt beslut till stöd för licensjakten efter högst tre (3) lodjur är acceptabelts i sig.

I beslutet anger länsstyrelsen att syftet med licensjakten är att stabilisera lodjurspopulationen inom länets beslutade förvaltningsmål för att skapa förutsättningar för hållbar lodjursförvaltning. Länsstyrelsen motiverar beslutet med att licensjakten förbättrar möjligheten till samexistens och minskar konflikten mellan människa och rovdjur. På sikt kan en ökande lodjursstam leda till ett ökat behov av skyddsjakt eftersom risken för skador kan komma att öka. Det leder enligt länsstyrelsen till höga kostnader för staten och minskad acceptans för arten. Licensjakten ska enligt länsstyrelsen syfta till att verkställa den regionalt beslutade förvaltningsnivån, uttryckt i ett intervall om 5-7 föryngringar, samt med marginal ligga över miniminivån.

Förvaltningsrätten anser att det syfte som anges är acceptabelt och att licensjakt får anses vara ändamålsenligt i förhållande till angivet syfte. Utifrån den beskrivning av förekomst av lodjur i länet och andra möjligheter att uppnå syftet, som anges i beslutet finner förvaltningsrätten att det inte finns någon annan lämplig lösning än licensjakt.

Gynnsam bevarandestatus

En av förutsättningarna för att licensjakt ska kunna beviljas enligt jaktförordningen är, som nämnts ovan, att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos arten i dess naturliga utbredningsområde.

Jaktkritikerna har ifrågasatt huruvida lodjursstammen i Sverige har en gynnsam bevarandestatus. Naturvårdsverket uttalar i Nationell förvaltningsplan för lodjur under perioden 2014-2019, justerad version januari 2016, bl.a. följande. Det är ett regionalt ansvar att bedöma utrymmet för licensjakt i länet. Det är av stor vikt att beakta att länet ligger över miniminivån samt det nationella referensvärdet i syfte att säkerställa att det inte äventyras. Den licensjakt som beslutas av länen får således inte innebära att antalet lodjursindivider i Sverige understiger det beslutade referensvärdet för lodjur. De regionala miniminivåerna är en fördelning av det nationella referensvärdet och är den lägsta nivån som förvaltningen i länet ska syfta till att upprätthålla (s. 33).

Det nationella referensvärdet för lodjur har fastställts till 870 individer. Populationsberäkningar utifrån Naturvårdsverkets senaste inventering av lodjur vintern 2017/18 visar att det finns cirka 1 202 lodjur i Sverige.

För det mellersta rovdjursförvaltningsområdet, som Stockholm tillhör har Naturvårdsverket fastställt en miniminivå för lodjur på 62 årliga föryngringar. Vid den senaste inventeringen i det mellersta rovdjursförvaltnings området kvalitetssäkrades 75,5 familjegrupper. För Stockholms län har Naturvårdsverket fattat beslut om en miniminivå om 2,5 lodjursföryngringar. I Stockholms län finns det utifrån det senaste inventeringsresultatet (2017/2018) fem (5) länsegna familjegrupper, vilket motsvarar närmare 30 lodjur. Länsstyrelsen har bedömt att jaktuttaget om tre lodjur medför att lodjurspopulationen kommer hålla antalet fem till sju stycken i enlighet med förvaltningsplanen. Länsstyrelsen har även bedömt att det finns ett utrymme för skyddsjakt om behovet skulle uppstå och att trenden visar på en uppgång av länets lodjurspopulation.

Förvaltningsrätten finner inte skäl att ifrågasätta angivna inventeringssuppgifter, vilka måste vara utgångspunkten i bedömningen av om den beslutade

licensjakten på lodjur försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus. Förvaltningsrätten konstaterar att lodjurspopulationen såväl nationellt som regionalt överstiger de av Naturvårdsverkets beslutade referens- och miniminivåerna.

Länsstyrelsen har också i sitt beslut redogjort för hur man kommit fram till den beslutade kvoten. I den beskrivningen har man fört ett resonemang i vilket man visar att man tagit hänsyn till olika faktorer som påverkar lodjursstammens storlek och vilken effekt det beslutade jaktuttaget kan förväntas få i förhållande till möjligheten att fortsatt upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för arten. Av det överklagade beslutet framgår även att det finns ett visst utrymme för skyddsjakt om behov skulle uppstå samt att trenden visar på en uppgång av länets lodjurspopulation.

Förvaltningsrätten bedömer därför att den beslutade licensjakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos lodjurets bestånd i dess naturliga utbredningsområde, varken regionalt eller nationellt. Det har inte framkommit något som visar att lodjursstammen är genetiskt sårbar eller att nu beslutad licensjakt på annat sätt riskerar lodjursstammens sammansättning. Förvaltningsrätten finner därför att jakten är lämplig med hänsyn till lodjursstammens storlek och sammansättning.

Selektiv jakt under strängt kontrollerade förhållanden

Det överklagade beslutet innehåller tidsmässiga och geografiska avgränsningar. Länsstyrelsen har bedömt att lodjurspopulationen är tätast i länets norra del och att en lodjursföryngring konstaterats söder om Mälaren. För att möjliggöra en jämn fördelning av lodjur inom länet och en spridning av lodjur söderut har länsstyrelsen bedömt att licensjakt inte ska ske söder om Mälaren. Licensjakten är inriktad på ett område där det under senaste inventeringssäsongen funnits en relativt hög täthet av lodjur. I beslutet finns krav

I avgörandet har även nämndemännen [REDACTED], [REDACTED] och [REDACTED] deltagit. Målet har föredragits av [REDACTED]

Beslut om licensjakt efter lodjur i Stockholms län 2019

Beslut

Länsstyrelsen beslutar, med följande villkor, om licensjakt efter högst tre (3) lodjur i Stockholms län 2019.

För att säkerställa att jakten bedrivs selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden beslutar Länsstyrelsen att angivna villkor ska gälla för genomförandet av jakt enligt detta beslut. Villkoren i beslutet är ställda utifrån Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter lo (NFS 2010:15) samt Naturvårdsverkets beslut (NV-04673-18) om Överlämnande av rätten att besluta om licensjakt efter lodjur till samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Gotlands län. Länsstyrelsen beslutar med stöd av 59 § jaktförordningen (1987:905) att detta beslut ska gälla utan hinder av att beslutet överklagas.

Villkor

1. Jakttid

Jakt får bedrivas från och med den 1 mars 2019 till och med den 31 mars 2019 eller till dess Länsstyrelsen avlyser jakten. Länsstyrelsen påminner om att lodjur enligt 9 § jaktförordningen (1987:905) får jagas från och med en timme före solens uppgång till och med en timme efter solens nedgång. Timmen efter solens nedgång får jakten endast bedrivas som vaktjakt eller smygjakt.

2. Tilldelning och jaktområde

Tilldelning: Högst tre (3) lodjur får fällas totalt inom jaktområdet, (se karta i bilaga 1). Lodjur får fällas oavsett djurets ålder och kön. Ungdjur bör av jaktetiska skäl i möjligaste mån fällas före föräldradjur.

Jakt får endast ske innanför den gräns som anges på karta i bilaga 1.

3. Sökning efter spår

Sökning efter lodjursspår samt ringning för att fastställa djurets ungefärliga vistelseplats får, med stöd av 21 § jaktförordningen, ske med hjälp av motordrivet fordon, men endast på allmän eller enskild väg. Den som söker efter spår från motorfordon får inte skjuta, förfölja eller genskjuta lodjur från fordonet. Sökning efter lodjursspår får utföras utan att jaktledaren registrerar sig i jaktregistret och hos Länsstyrelsen. Spårning får utföras från och med beslutad jaktstart till och med jaktens slut i syfte att fastställa djurens ungefärliga vistelseplats.

Datum
2018-12-20

Beteckning
218-53006-18

4. Rätt att bedriva jakt

Den som har jakträtt i områden som omfattas av detta beslut får bedriva jakt efter lodjur i området. Detta förutsätter att hans/hennes jakträtt omfattar jakt efter lodjur. Länsstyrelsen erinrar om att den som tänker bedriva licensjakt efter lodjur ska anmäla det till Naturvårdsverkets jägarregister enligt 49 § jaktförordningen.

5. Jaktmedel

Det är inte tillåtet att använda fångstredskap. Tillåtna skjutvapen framgår av 6, 11, 14 och 16 §§ Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18).

6. Hundanvändning

- a. Högst två hundar som förföljer eller ställer ett och samma lodjur får användas samtidigt.
- b. Hundar får inte bytas under jakt på en och samma lo under en och samma dag.
- c. Hund som används vid eftersök av påskjuten lo bör vara särskilt tränad i att spåra lo. Att hunden bör vara särskilt tränad i att spåra lo bör inte uppfattas som ett krav på att hundekipaget bör vara särskilt certifierat för lodjursspårning.

7. Jaktledarens ansvar

- a. Jakt får inte bedrivas utan att en ansvarig jaktledare är utsedd innan varje jakttillfälle. Vid ensamjakt är den ensamme jägaren jaktledare.
- b. Jaktledaren ska före jaktens början informera samtliga jaktdeltagare om villkoren för jakten, kommunikationsbestämmelser, otillåtna skjutriktningar, gränsförhållanden samt om övriga regler som kan behövas för jaktens genomförande. Jaktledaren ska vidare informera om skyldigheten att inneha vapenlicens och giltigt statligt jaktkort.
- c. Jaktledaren ska informera skytten om dennes ansvar att rapportera fälld eller påskjuten lo till Länsstyrelsen i enlighet med 5 b § jaktförordningen samt i enlighet med villkor 7 i detta beslut.
- d. Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle försäkra sig om att en hund som är särskilt tränad i att spåra skadat vilt ska kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen i enlighet med 17 § andra stycket jaktförordningen.

Datum
2018-12-20

Beteckning
218-53006-18

- e. Jaktledaren ska informera varje jaktdeltagare om riskerna med skadskjutning av lo, uppmana jaktdeltagarna att endast skjuta med stöd och endast skjuta mot stillastående lodjur med rena sidoskott samt, vid jakt med hagelvapen, inte skjuta på avstånd över 20 meter.
- f. Jaktledaren ska informera varje jaktdeltagare om att han/hon bör vara ansvarsförsäkrad, bör bära röda band eller motsvarande kännetecken under jakten samt att han/hon årligen före jakten förvissat sig om att vapnet är inskjutet och att han/hon har tillräcklig skjutskicklighet för att bedriva jakt efter lo.
- g. Jaktledaren ska ansvara för att kommunikationsvägarna under jakten säkerställer att villkoren för jakten efterlevs.
- h. Jaktledaren ska minst en gång i timmen ringa till telefonsvararen och informera sig om hur många djur som återstår av tilldelningen i det område där jakt efter lo bedrivs. Telefonnummer till Länsstyrelsens meddelandetelefon: 072 – 202 92 08.
- i. Jaktledaren ska veta vilka föreskrifter beträffande jakt som gäller inom naturreservat i jaktområdet. Länk till lista över naturreservaten med tillhörande föreskrifter i Stockholms län:
<https://www.lansstyrelsen.se/stockholm/besok-och-upptack.html>
- j. Jaktledaren ska underlätta för besiktningspersonalen efter det att ett lodjur fällts, exempelvis genom att undvika att jaktdeltagarna trampar sönder spår vid skottplats och fallplats.

8. Anmälan av fällt eller påskjutet lodjur

Den som fällt eller påskjutit ett lodjur ska anmäla detta till Länsstyrelsen senast inom en timme från den tidpunkt som djuret fällts.

Vid anmälan ska skytten ange följande uppgifter:

1. skyttens och jaktledarens namn, adress och telefonnummer
2. när djuret fällts eller påskjutits (datum och klockslag)
3. var djuret fällts eller påskjutits (plats som går att återfinna på karta, alternativt koordinater)
4. djurets kön

Datum
2018-12-20

Beteckning
218-53006-18

För anmälan om fällt eller påskjutet lodjur, ring: **070 - 785 01 22**

För meddelande om återstående tilldelning, ring: **072 – 202 92 08**
(telefonsvarare)

För att få SMS om återstående tilldelning:
Skicka SMS till **076 - 944 77 10** med följande meddelande:
Spara (mellanslag) Förnamn (mellanslag) Efternamn (mellanslag)
Lodjur2018
Exempel: Spara Kim Stenson Lodjur2018

Avanmälan: skicka STOP till **076 – 944 77 10**

9. *Platsundersökning och eftersök*

- a. När ett lodjur påskjutits, och djuret inte blir kvar på platsen, får endast sådan jakt som syftar till att fälla det påskjutna lodjuret bedrivas inom det område som jaktledaren ansvarar för. Licensjakten i övrigt får återupptas först efter medgivande från Länsstyrelsen.
- b. Den som påskjutit lodjur ska tillsammans med jaktledaren ansvara för att platsundersökning genomförs för att undersöka om lodjuret är skadat eller inte, samt för att säkerställa att spår på skottplats och fallplats inte förstörs.
- c. Den som påskjutit lodjur ska tillsammans med jaktledaren ansvara för att eftersök genomförs om platsundersökningen eller andra omständigheter visat på att lodjuret är skadat. Eftersök ska genomföras tills dess:
 - djuret påträffats dött,
 - djuret påträffats skadat och avlivats,
 - vid jakt med kulvapen, det kan påvisas att kulans anslags- eller nedslagsplats är så belägen att den utesluter att lodjuret skadats, eller
 - djuret inte kan anträffas.
- d. Jaktledaren ska på begäran uppvisa skottplatsen för Länsstyrelsens besiktningspersonal.
- e. Jaktledaren ska till Länsstyrelsens besiktningspersonal redovisa hur platsundersökning och eftersök genomförts samt dokumentera dessa åtgärder på blankett som Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA) tillhandahåller. (<https://www.sva.se/djurhalsa/vilda-djur/stora-rovdjur/dropbox>)

Datum
2018-12-20

Beteckning
218-53006-18

f. Om skadeskjutet lodjur inte anträffats ska tillgängligt material såsom, blod, hår eller spillning från det skadade djuret samlas för DNA-analys, enligt besiktningspersonalens instruktioner.

10. Besiktning av fällt lodjur

- a. Länsstyrelsens besiktningspersonal ska besikta samtliga fällda lodjur.
- b. Skytten ska inom ett dygn från det att lodjuret fällts uppvisa hela det fällda lodjuret för Länsstyrelsens besiktningspersonal.
- c. Om Länsstyrelsen så begär ska skottplats och fallplats omgående uppvisas.
- d. Besiktningspersonal ska tillsammans med skytten fylla i de blanketter för fälld lo som SVA tillhandahåller. (<https://www.sva.se/djurhalsa/vilda-djur/stora-rovdjur/dropbox>)

11. Avräkning av påskjutet lodjur samt avlysning

- a. Påskjutet lodjur ska avräknas såvida inte kulans anslags- eller nedslagsplats från det avlossade skottet, vid jakt med kulvapen, är så belägen att den utesluter att lodjuret skadats, eller om det på annat sätt vid Länsstyrelsens fältkontroll kan fastställas att lodjuret inte skadats.
- b. Fälls lodjur med stöd av andra beslut eller dödas på annat sätt under den tid då licensjakt efter lodjur är tillåten, ska dessa djur inte avräknas licenstilldelningen.
- c. Länsstyrelsen avlyser jakten då det totala antalet djur fällts eller påskjutits och avräknats inom länet, eller om jakttiden löpt ut. Länsstyrelsen informerar om avlysningen via telefonsvararen, via SMS samt på hemsidan (www.lansstyrelsen.se/stockholm).

12. Hantering av skinn och kropp från fällt lodjur

Skinn från fällt lodjur tillfaller jakträttshavaren under förutsättning att:

- a. Länsstyrelsens besiktningspersonal har tagit ett hudprov (ca 1x3 cm) från fällt djur. Om djuret är eller kan tänkas vara angripet av skabb ska ytterligare hudprov tas från angripen del eller delar.
- b. Flådd kropp inklusive huvud överlämnas till Länsstyrelsen enligt överenskommelse med besiktningspersonal.
- c. Jakten i övrigt har skett i enlighet med jaktlagstiftningen och villkoren i Länsstyrelsens beslut om licensjakt.

Skinnet ska märkas med transponder (mikrochip) av besiktningspersonal vid sidan av flåsnittet vid buk eller bröst. Uppgifter om chipnummer ska anges på

Datum
2018-12-20

Beteckning
218-53006-18

särskild blankett som besiktningspersonalen tillhandahåller. Länsstyrelsens besiktningspersonal ansvarar för att flådd kropp inklusive huvud och hudprov tas om hand och fraktas till SVA. Kroppen ska vara komplett, dvs. alla tår (exklusive klor), alla svanskotor samt kraniet.

Övriga upplysningar

Länsstyrelsen erinrar om att jakten ska bedrivas med en god jaktetik enligt 27 § jaktlagen (1987:259) och att all hundanvändning ska präglas av detta. Hänsyn ska också tas till jakthundens välbefinnande enligt 5 § djurskyddslagen (1988:534) som säger att djur inte får överansträngas.

Länsstyrelsen erinrar även om att vid jakt efter lo ska hund som är särskilt tränad i att spåra upp skadat vilt kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen. Detta framgår av 17 § andra stycket jaktförordningen.

Försäljning av lodjursskinn

Kommersiella aktiviteter som annonsering, köp, byte, försäljning eller förevisning av lodjur, lodjursskinn eller andra delar av lodjur, är förbjudna enligt artikel 8.1 i rådets förordning (EG) 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem. För lodjur skjutna i enlighet med detta beslut, kan Jordbruksverket efter ansökan meddela undantag från detta förbud.

Ytterligare information finns på Jordbruksverkets hemsida (www.jordbruksverket.se).

Djur som faller utanför jaktområdet

Lodjur som faller där lodjursjakt inte får ske tillfaller staten enligt 33 § jaktförordningen. Naturvårdsverket ska enligt 38 § jaktförordningen bestämma hur omhändertagna djur ska hanteras.

Bestämmelser som beslutet grundas på

I 23 c § jaktförordningen anges att förutsättningen för att licensjakt efter björn, varg, järv och lo ska kunna tillåtas är att det inte finns någon annan lämplig lösning och att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom vara lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning samt ske selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden.

Av 23 d § jaktförordningen följer att om det finns förutsättningar enligt 23 c § och något annat inte följer av 24 a §, får Naturvårdsverket besluta om licensjakt efter björn, varg, järv och lo. Ett beslut om jakt får utformas och förenas med villkor som är ändamålsenliga med hänsyn till de olägenheter som förekomsten av täta rovdjurspopulationer orsakar.

Datum
2018-12-20

Beteckning
218-53006-18

Bestämmelserna i jaktförordningen ska tolkas mot bakgrund av motsvarande bestämmelser i Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet).

Enligt 24 a § andra stycket jaktförordningen får Naturvårdsverket överlämna att besluta om licensjakt efter björn, varg, järv och lo till Länsstyrelserna i ett rovdjursförvaltningsområde.

Rovdjursförvaltningsområdena är indelade enligt 2 § förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

Enligt beslut (NV-04673-18) delegerar Naturvårdsverket rätten att fatta beslut om licensjakt efter lodjur till samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Gotlands län. Delegeringen gäller till och med den 15 april 2019.

Vid beslut om licensjakt efter lodjur gäller Naturvårdsverket föreskrifter och allmänna råd för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter lodjur (NFS 2010:15).

Enligt artikel 12.1 a) art- och habitatdirektivet ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för införande av ett strikt skyddssystem i det naturliga utbredningsområdet för de djurarter som finns förtecknade i bilaga 4 a, med förbud mot att avsiktligt fånga eller döda exemplar av dessa arter i naturen, oavsett hur detta görs. Lodjur återfinns i bilaga 4 a såsom en djurart av gemenskapsintresse som kräver noggrant skydd.

Av artikel 16.1.e) art- och habitatdirektivet följer att förutsatt att det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos bestånden av de berörda arterna i deras naturliga utbredningsområde får en medlemsstat göra undantag från bestämmelserna i artikel 12 för att under strängt kontrollerade förhållanden selektivt och i begränsad omfattning tillåta insamling och förvaring av vissa exemplar av de arter som finns förtecknade i bilaga 4 i en begränsad mängd som fastställs av de behöriga nationella myndigheterna.

Beskrivning av ärendet

Utbredning, inventeringar och tillväxt

Antalet lodjur i Sverige beräknas genom inventeringar som görs i hela landet utom på Gotland. Inventeringen regleras i förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn och i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2007:10) om inventering av björn, varg, järv, lodjur och kungsörn, samt tillhörande instruktioner och faktablad.

Viltskadecenter har uppdraget att sammanställa och publicera länsstyrelsernas resultat från rovdjursinventeringarna. Under inventeringssäsongen 2017/2018 fanns 262 familjegrupper av lodjur i Skandinavien. Detta är en knapp ökning med en familjegrupp jämfört med 2016/2017. Av familjegrupperna återfanns 57,5 i

Datum
2018-12-20

Beteckning
218-53006-18

Norge och 204,5 i Sverige. Baserat på antalet familjegrupper beräknas den svenska delen av populationen omfatta cirka 1 202 djur. De 262 familjegrupperna i Skandinavien motsvarar en population av omkring 1 542 lodjur. I Mellersta förvaltningsområdet inventerades 75,5 familjegrupper. Det totala antalet lodjur får man genom att multiplicera antalet familjegrupper med en omräkningsfaktor. För Mellersta rovdjursförvaltningsområdet motsvarar denna cirka 5,48–6,24 lodjur per familjegrupp beroende på biogeografisk region (Tovmo m. fl. *Inventering av lodjur 2016*).

Lodjursföryngringar utgör endast en del av den totala lodjurspopulationen. Antalet föryngringar kan variera relativt mycket från år till år utan att antalet vuxna lodjursindivider behöver förändras i samma takt. Lodjursstammens tillväxt i Sverige är enligt tidigare forskningsrapporter främst begränsad av legal jakt i renskötselområdet och av bytestillgången i Mellansverige. Forskarna har även dragit slutsatsen att lodjursstammen inte har bristande genetisk variation och att stammen inte är hotad på nationell nivå. Regeringen bedömer i sin proposition En hållbar rovdjurspolitik (prop. 2012/13:191) att lodjuret har en gynnsam bevarandestatus i Sverige.

Nationella målsättningar för lodjursstammens utveckling och bevarandestatus för lodjur

Sveriges nuvarande rovdjurspolitik beslutades i stora drag av riksdagen 2001, efter regeringens förslag i propositionen Sammanhållen rovdjurspolitik (prop. 2000/01:57). Det övergripande mål som godkändes var att Sverige skulle ta ansvar för att björn, varg, järv, lodjur och kungsörn skulle finnas i ett så stort antal att de långsiktigt fanns kvar i den svenska faunan och att arterna kunde sprida sig till sina naturliga utbredningsområden.

Den 10 december 2013 beslutade riksdagen (riksdagens protokoll 2013/14:43) om regeringens proposition En hållbar rovdjurspolitik (prop. 2012/13:191), där det bl.a. föreslås att det övergripande och långsiktiga målet för rovdjurspolitiken ska vara att varg, björn, järv, lodjur och kungsörn i Sverige ska uppnå och bibehålla en gynnsam bevarandestatus. Samtidigt ska tamdjurshållning inte påtagligt försvåras och socioekonomisk hänsyn ska tas.

Riksdagen beslutade också i enlighet med regeringens proposition om referensnivåer för stammarnas storlek och för utbredningen av rovdjursarterna i Sverige. Angående lodjur hade regeringen föreslagit att referensvärdet för en gynnsam bevarandestatus när det gäller populationen i Sverige ska vara 700–1000 individer och att referensvärdet för en gynnsam bevarandestatus när det gäller utbredningsområdet i Sverige ska vara hela Sverige förutom Gotlands län. Mot bakgrund av att referensvärdena för populationsstorlek och utbredningsområde är uppnådda, bedömde regeringen att lodjuret har en gynnsam bevarandestatus i Sverige.

Datum
2018-12-20Beteckning
218-53006-18

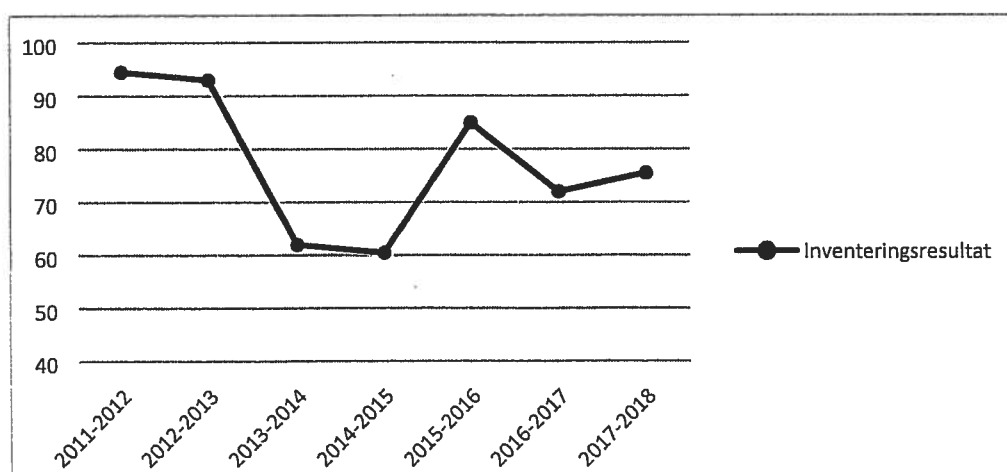
Den 16 december 2013 tog Naturvårdsverket ställning till referensvärdena för björn, järv, lodjur och varg (NV-09661-12) inom ramen för rapporteringen enligt Artikel 17 i art- och habitatdirektivet. När det gäller lodjur rapporterade Naturvårdsverket att referensvärdet för populationsstorleken hos lodjur är 870 individer i Sverige, fördelade på de biogeografiska områdena Alpin (140 individer) och Boreal (730 individer). Naturvårdsverket bedömde att livsmiljön för lodjuren har bra kvalitet, att framtidsutsikterna är goda och att bevarandestatusen är gynnsam.

Lodjur i Mellersta rovdjursförvaltningsområdet

Lodjursstammen, mätt i antal inventerade familjegrupper, varierar mellan åren i Mellersta förvaltningsområdet. Det kan delvis bero på naturlig variation i reproduktionen, men beror också på att det vissa år är svårt att inventera, på grund av brist på bra spårnö.

Lodjurets populationsdynamik påverkas också av andra faktorer, i Mellersta rovdjursförvaltningsområdet är det tätheten av rådjur som visats ha stor betydelse för hur lodjurspopulationen kan utvecklas i området.

Enligt Viltskadecenters *Inventering av lodjur 2018* konstaterades 75,5 familjegrupper av lodjur i Mellersta rovdjursförvaltningsområdet under inventeringssäsongen 2017/2018. Det bekräftades samma säsong 95 familjegrupper i Norra- och 34 i Södra rovdjursförvaltningsområdet. Halva familjegrupper uppstår när en familjegrupp rör sig över länsgränser och därmed delas mellan olika län. Den av Naturvårdsverket fastställda miniminivån för Mellersta rovdjursförvaltningsområdet är 62 föryngringar (familjegrupper) per år (NV- 00552-14).

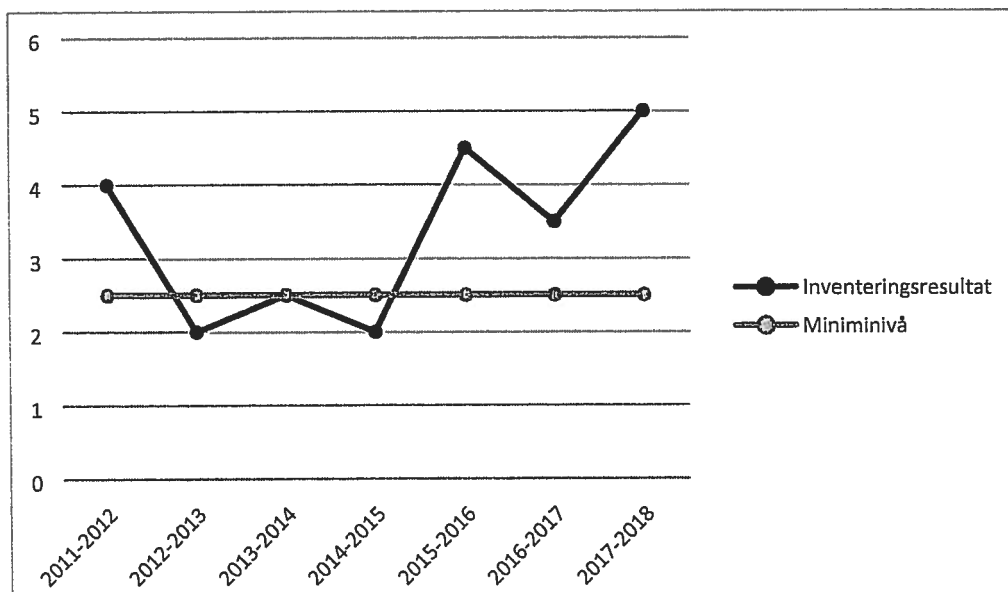

Figur 1: Antalet lodjursföryngringar i Mellersta rovdjursförvaltningsområdet åren 2011–2017.

Datum
2018-12-20Beteckning
218-53006-18**Lodjur i Stockholms län**

Länet har en beslutad miniminivå på två och en halv (2,5) lodjursföryngringar (Fastställande av miniminivåer för lo gällande rovdjursförvaltningsområden och län, Dnr NV-00552-14) samt ett av viltförvaltningsdelegationen beslutat förvaltningsmål på fem till sju (5 – 7) lodjursföryngringar. Det senaste fastställda inventeringsresultatet från 2017/2018 visar att länet berörs av 5 familjegrupper, vilket i detta fall motsvarar 5 länsegna föryngringar (Inventering av lodjur 2018, Rovdata och Viltskadecenter, SLU Rapport nr. 2–2018).

Inventeringsförhållanden har varierat mellan åren, vilket avspeglas av stor mellanårsvariation i resultatet av lodjursinventeringen. Länsstyrelsen anser att lodjursstammen är relativt konstant över den senaste sjuårsperioden. I diagrammet nedan ser det ut som en liten ökning från 2012/13 till 2017/18, men under denna period har antalet dagar med bra spårnö varierat och användningen av kameror i inventeringen har ökat.

Figur 2: Antalet föryngringar (familjegrupper) som kunnat kvalitetssäkras vid inventeringar sedan 2011, och förvaltningsnivå för lodjur i länet.

Riktlinjer för förvaltningen av stora rovdjur

Large Carnivore Initiative for Europe (LCIE) har på EU-kommissionens uppdrag tagit fram riktlinjer för förvaltning av stora rovdjur på populationsnivå. Riktlinjerna antogs av EU-kommissionen sommaren 2008 och kan enligt kommissionens bedömning ligga till grund för inriktningen av rovdjursförvaltningen inom EU. I riktlinjerna anges bl.a. följande om möjligheterna till jakt:

"Från bevarandesynpunkt finns ingen principiell orsak till att populationerna av stora rovdjur ej kan tolerera vissa nivåer av jaktliga förvaltningsåtgärder eller

Datum
2018-12-20

Beteckning
218-53006-18

att förvaltas under samma förutsättningar som jaktbart klövvilt eller jaktbara fågelarter. Detta förutsatt att jakten är väl hanterad, vilket i detta fall innebär effektiv inventering av populationsstorlek, fastställande av lämplig tilldelning och jaktperioder, samt noggrann åttlydnad av dessa regler. En väl organiserad jakt kan potentiellt sett vara uthållig. Artikel 16 ger i sammandrag en möjlighet att tillåta jakt, och kvarhållande av traditionella jaktmetoder"

Länsstyrelsens motivering

Beslut om licensjakt är ett undantag från ett strikt skydd och därför är möjligheten att medge licensjakt på lodjur starkt begränsad. Jakt kan endast ske om det finns stöd i något av de undantag som finns reglerat enligt ovan. Länsstyrelsen gör följande bedömning.

Syfte med jakten och strategi att uppnå syftet

Syftet med att besluta om licensjakt i Stockholms län är att stabilisera populationen inom länets beslutade förvaltningsmål. Detta för att skapa förutsättningar för en fortsatt hållbar lodjursförvaltning, förbättra möjligheten för samexistens och på detta sätt bevara lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus. Syftet står i enlighet med Riksdagens beslut den 10 december 2013 att anta propositionen "En hållbar rovdjurspolitik". Enligt propositionen är det mycket viktigt att de människor som påverkas av stora rovdjur ges möjlighet att finna en delaktighet i förvaltningen.

Licensjakt kan tillsammans med andra åtgärder såsom bidrag och ersättningar för skador samt samråd och information, bidra till att minska konflikter mellan människa och rovdjur. Helheten är alltigenom beroende av att rovdjursförvaltningen är tydlig, förutsägbar, legitim, transparent och såväl regionalt som nationellt anpassad. Förtroendet för förvaltningen är därför enligt Länsstyrelsens bedömning en nyckelfaktor för lodjurets gynnsamma bevarandestatus i Sverige och i Stockholms län på lång sikt.

Den regionala förvaltningsplanen för rovdjur i Stockholms län som antagits av Viltförvaltningsdelegationen och innehåller den av Viltförvaltningsdelegationen beslutade förvaltningsnivån för lodjur, är ett regionalt betydelsefullt dokument för rovdjursförvaltningen i länet. Ett led i att skapa och bygga ett långsiktigt förtroende för rovdjurs- och här specifikt lodjursförvaltningen är att verkställa den regionalt beslutade förvaltningsnivån, uttryckt i ett intervall om 5 - 7 föryngringar i Stockholms län. Att med god marginal ligga över miniminivån och tillåta en selektiv och strikt kontrollerad licensjakt efter lodjur bedömer Länsstyrelsen ligga i linje med länets beslutade förvaltningsmål.

Socioekonomiska konsekvenser

Socioekonomiska aspekter i rovdjursförvaltningen utgår från rovdjurens sociala och ekonomiska påverkan på förutsättningar för människors verksamhet och vardag. Det kan innebära kostnader och nyttor med avseende på

Datum
2018-12-20

Beteckning
218-53006-18

rovdjursförekomst, exempelvis rovdjursturism och rovdjursjakt, skador med konsekvenser för olika näringar, människors rädsla för rovdjur och rovdjurens påverkan på natur- och kulturvärden så som löshunds jakt och fåbodbruk.

Skador på tamdjur, främst får, i länet som orsakas av lodjur varierar från år till år. Antalet dödade, skadade eller saknade får, relaterat till lodjursangrepp, har varierat år 2011 - 2017 mellan 8-35 stycken. Det finns inget samband mellan inventeringsresultat och antalet dödade eller skadade får. Av det kan man dra slutsatsen att det finns flera förklaringar till lodjursangrepp på tamdjur. På sikt kan dock en växande lodjursstam leda till ett ökat behov av skyddsjakt eftersom risken för skador kan komma att öka. Detta i sin tur leder till höga kostnader för samhället, minskad acceptans för arten samt ökad oro och psykisk stress, vilket kan resultera i en ökad motsättning mellan den beslutade förvaltningen och ortsbefolkningen.

Länsstyrelsen har genom sin förvaltning ambitionen att bibehålla en fortsatt hög acceptans för lodjur och det är därför viktigt att den regionala förvaltningsplanen verkställs.

Jaktområde

Länsstyrelsen gör bedömningen att lodjurspopulationen är tätast i länets norra del. Under senaste inventeringssäsongen konstaterades en lodjursföryngring söder om Mälaren. För att möjliggöra en jämn fördelning av lodjur inom länet och en spridning av lodjurdjur söderut, bedömer Länsstyrelsen att licensjakt inte ska ske i länet söder om Mälaren (se karta bilaga 1).

Annan lämplig lösning

Utöver licensjakt arbetar Länsstyrelsen i största möjliga utsträckning med andra åtgärder som ersättningar vid skador, bidrag till förebyggande insatser, skyddsjakt, samråd och information som bidrar till att minska konflikter mellan människa och lodjur.

För att uppnå syftet med att stabilisera populationen inom förvaltningsintervallet anser Länsstyrelsen att ingen annan lämplig lösning än licensjakt finns. Andra tänkbara lösningar för att uppnå syftet skulle kunna vara flytt eller sterilisering av lodjur. Länsstyrelsen anser att ingen av dessa lösningar är lämpliga.

Gynnsam bevarandestatus

Det uttag av lodjur som vid licensjakt, i de avgränsade jaktområdena, sammanlagt planeras fällas i förvaltningsområdet bedöms inte äventyra förvaltningsområdets miniminivå på 62 föryngringar och därmed inte heller lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus.

Naturvårdsverket har fattat beslut om miniminivåer för lodjur. För Stockholms del är miniminivån 2,5 föryngringar. I Stockholms län fanns det utifrån det senaste inventeringsresultatet 5 länsegna familjegrupper, vilket motsvarar cirka 30 lodjur. Familjegrupperna var fördelade på 4 norr om Mälaren och 1 söder om Mälaren.

Datum
2018-12-20

Beteckning
218-53006-18

Länsstyrelsen bedömer att ett uttag av 3 lodjur under licensjakt kommer få lodjurspopulationen att fortsatt hålla antalet föryngringar till 5 - 7 stycken, i enlighet med förvaltningsplanen. Licensjakten kommer därmed inte långsiktigt påverka länets lodjurspopulation i någon större utsträckning. Länsstyrelsen bedömer vidare att det finns utrymme för skyddsjakt om behovet skulle uppstå, baserat på det senaste inventeringsresultatet och att trenden visar på en uppgång av länets lodjurspopulation.

Samverkan mellan Länsstyrelserna

I enlighet med propositionen "En hållbar rovdjurspolitik" (Prop. 2012/13:191) har länen inom det Mellersta rovdjursförvaltningsområdet samverkat i frågor gällande förvaltning av rovdjur. Beslut om licensjakt för respektive län har grundats på Naturvårdsverket beslut om miniminivåer för lodjur (NV-04673-18), respektive läns förvaltningsplaner, samt gällande författningar.

Licensjaktens omfattning i Stockholm län

I bedömningen ingår att risken för underbeskattning av lodjursstammen i förhållande till det regionala förvaltningsmålet är större än risken för överbeskattning, vilket ytterligare styrker att detta jaktuttag inte riskerar att påverka gynnsam bevarandestatus negativt. Jaktresultatet kommer att följas upp och bidra till kunskapsunderlaget för kommande förvaltningsbeslut, enligt principerna för adaptiv viltförvaltning. I och med genomförandet och utvärdering av licensjakter kommer kunskaper att öka och de osäkerheter som finns att minska. Detta är vedertagen metodik inom all viltförvaltning.

Jakten är inriktad på ett område där det under senaste inventeringssäsongerna funnits en relativt hög täthet av lodjur inom länet. Den är enligt Länsstyrelsen proportionerlig och kan inte bedömas få någon negativ inverkan på populationen som hindrar upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus. Jakten är tvärtom nödvändig för att minska konflikterna mellan människa och lodjur och därmed genom ökad acceptans långsiktigt gynna upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för populationen.

Sammanfattning

Länsstyrelsen bedömer att licensjakt efter lodjur kan medges för att det inte finns någon annan lämplig lösning för att reglera lodjursstammen och samtidigt sträva mot länets beslutade förvaltningsnivå. Jakt som ett inslag i beståndsförvaltning av de stora rovdjuren kan därmed minska den negativa påverkan som rovdjuren kan utgöra mot en traditionell livsstil och därigenom inverka på landsbygdens utveckling i stort. Aktuell beskattning är av begränsad omfattning och lämplig utifrån såväl målsättningen med jakten som stammens storlek. Jakten sker under strängt kontrollerade former och tillåter lodjursstammen i mellersta rovdjursförvaltningsområdet såväl som i Stockholms län att med fortsatt god marginal förbli en livskraftig population med gynnsam bevarandestatus i artens naturliga utbredningsområde.

Datum
2018-12-20

Beteckning
218-53006-18

Länsstyrelsen beslutar därför om licensjakt efter lodjur i enlighet med de villkor som framgår av detta beslut.

Information

Straffbestämmelser

Jakt som bedrivs mot givna villkor sker utan stöd i beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen. Straffbestämmelser för jaktbrott och grovt jaktbrott finns i 43 och 44 §§ jaktlagen.

Kungörelsedelgivning

Länsstyrelsen beslutar att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelsedelgivning. Beslutet fattas med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932). Meddelande om beslutets huvudsakliga innehåll samt om var och när det hålls tillgängligt införs inom 10 dagar i Post och inrikes tidningar. Beslutet finns under överklagandetiden tillgängligt hos Länsstyrelsen i Stockholms län, Regeringsgatan 66, samt på Länsstyrelsens hemsida www.lansstyrelsen.se/stockholm.

Överklaga beslutet

Hur man överklagar detta beslut, se bilaga 2.

Beslut i detta ärende har fattats och godkänts digitalt av landshövding [REDACTED] [REDACTED]. I den slutliga handläggningen av ärendet har även deltagit miljödirektör [REDACTED] och vilthandläggare [REDACTED], föredragande.

Bilaga:

1. Karta över jaktområdet
2. Överklagandehänvisning

Kopia:

Viltförvaltningsdelegationen
Länsstyrelserna i Mellersta rovdjursförvaltningsområdet
Naturvårdsverket
Jordbruksverket
Polismyndigheten, Region Stockholm
Statens veterinäranstalt

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.